

mpc
METODICKO-PEDAGOGICKÉ CENTRUM

M VZDELÁVANÍM
PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH
RÓMSKYCH KOMUNÍT

Moderné vzdelávanie pre vedomostnú spoločnosť / Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov EÚ

Kód ITMS: 26130130051

číslo zmluvy: OPV/24/2011

Metodicko – pedagogické centrum

Národný projekt

**VZDELÁVANÍM PEDAGOGICKÝCH ZAMESTNANCOV
K INKLÚZII MARGINALIZOVANÝCH RÓMSKYCH KOMUNÍT**

Alena Jacková

Pracovné listy pre Záujmový útvar ochrany životného prostredia-2.časť

Vydavateľ: Metodicko-pedagogické centrum,
Ševčenkova 11, 850 01 Bratislava

Autor UZ: <Mgr. Alena Jacková>

Kontakt na autora UZ: <ZŠ s MŠ Župčany 171,
jackova.alena@gmail.com>

Názov: <Pracovné listy pre Záujmový útvar
ochrany životného prostredia-2.časť>

Rok vytvorenia: <2014>

Oponentský posudok vypracoval: Mgr. Danka Karabinošová

ISBN 978-80-565-0220-4

Tento učebný zdroj bol vytvorený z prostriedkov projektu Vzdelávaním pedagogických zamestnancov k inklúzii marginalizovaných rómskych komunít. Projekt je spolufinancovaný zo zdrojov Európskej únie

Text neprešiel štylistickou ani grafickou úpravou.

Obsah:

Strom života.....4

1. STROM ŽIVOTA

Poznávanie druhov stromov – práca s materiálom v skupinách

Zhotovenie malých príručiek na určovanie druhov stromov

Technika: vyfarbovanie, vystrihovanie papiera, lepenie

Pomôcky, ktoré budete potrebovať : výkresy, nožnice, farbičky, lepidlo, encyklopédiu, internet, dierkovač, textilnú mašličku dlhú približne 50 cm a širokú 0,5 cm.

POSTUP:

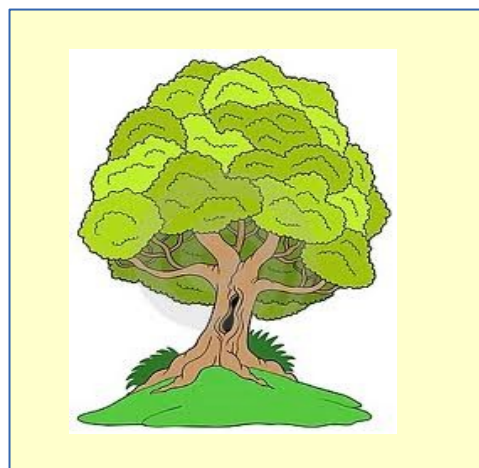
1. Uhádnite hádanky. Správnu odpoveď vyhľadaj medzi obrázkami. Obrázky zakrúžkuj farebne podľa farby hádanky.

Na jar máva biele šaty, v lete
oblieka si zeleň, na jeseň je celý zlatý,
v zime nahý ako jeleň. Čo je to?

Nemá pľúca, dýcha,
nie je ježko, pichá.
Vo vetre sa kláti.
Chyť ho, zazvonia ti. Čo je to?

Poznám jeden dom,
veľa detí v ňom.
Majú krídla, nie sú vtáci,
lietať sa im veľmi páči. Čo je to?

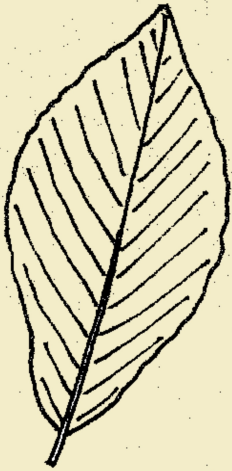

2. Súbor kartičiek s názvami stromov a ich opisom si prečítajte. Súbor kartičiek s listami a plodmi si vyfarbite.

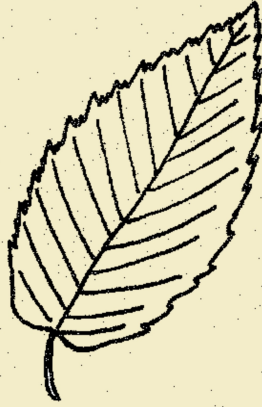
<p>BREZA PREVISNUTÁ</p>	<p>JAVOR HORSKÝ</p>	<p>BREST VÄZOVÝ</p>
<p>Svetlomilný strom. Kvety sú usporiadané v súkvetí jahňady. Kmeň je biely a konáre previsnuté k zemi. Výťažok z listov sa používa pri výrobe šampónov.</p>	<p>Strom sutinových lesov, ktorého drevo je vhodné pre rezbárov. Kôra sa na starých kmeňoch šupinovite odlupuje. Plody majú blanité krídelká.</p>	<p>Listy sú nesymetrické. Okolo celého semienka je blanité krídelko, ktoré mu umožňuje lietať, a tak sa rozširovať do okolia.</p>
<p>TOPOLE BIELY</p>	<p>VŔBA BIELA</p>	<p>JAVOR MLIEČNY</p>
<p>Strom lužných lesov, ktorého listy sú zo spodnej strany biele. Kvety sú usporiadané do dlhých visiacych jahňád.</p>	<p>Rastie pri vode a znáša i dlhšie záplavy. Kvety sú v súkvetí jahňady a z prútov sa pletú korbáče.</p>	<p>Plody majú blanité krídelká spojené v tvare písmena „V“. Z dreva sa vyrábajú husličky, a ak sa mladý list poškodí, roní mlieko.</p>
<p>DUB LETNÝ</p>	<p>BUK LESNÝ</p>	<p>LIPA MALOLISTÁ</p>
<p>Tento mohutný strom má rád teplo, preto rastie najmä v nížinách. Môže sa dožiť veľmi vysokého veku (1 000 rokov). Jeho plody nazývame žalude.</p>	<p>Významná hospodárska drevina, ktorá tvorí najrozšírenejší typ lesa na Slovensku. Plod sa nazýva bukvice.</p>	<p>Významná medonosná drevina, ktorej liečivý kvet pomáha pri chrípke. K plodu prirastá na stopke blanitý podlhovastý lístok.</p>

<p>JEDĽA BIELA</p>	<p>SMREK OBYČAJNÝ</p>	<p>BOROVICA LESNÁ</p>
<p>Šiška sedí na konári a rozpadáva sa ešte na strome.</p>	<p>Ihličnatý strom, ktorého šišky visia smerom dolu a ktorého častým nepriateľom je lykožrút.</p>	<p>Dlhé ihlice vyrastajú vo zväzočkoch po 2 a guľatá šiška je zdrevnatená.</p>
<p>SMREKOVEC OPADAVÝ</p>	<p>JELŠA LEPKAVÁ</p>	<p>LIESKA OBYČAJNÁ</p>
<p>Náš jediný opadavý ihličnatý strom.</p>	<p>Rastie pri potokoch a na mokrých miestach. Listy sú vpredu vykrojené a lepkavé. Samičie jahňady drevnatejú na malé šištičky.</p>	<p>Nízky strom, ktorý je často kerovitého vzhľadu a na jeho plodoch si môžete pochutnať aj vy.</p>
<p>JASEŇ ŠTÍHLY</p>	<p>HRAB OBYČAJNÝ</p>	<p>TOPOĽ OSIKOVÝ</p>
<p>Listy sú zložené z viacerých menších lístkov. K semienku prirastá podlhovasté blanité krídelko. Z dreva sa vyrábali kočiare, pretože je ohybné a pružné.</p>	<p>Má hladkú sivú kôru s čiernymi pozdĺžnymi pásmi. K semenkam, ktoré stoja oproti sebe, prirastajú vykrojené krídelká. Dobre znáša zrezávanie, a preto sa používa do živých plotov.</p>	<p>Listy majú okrúhly tvar a vlnkovitý okraj. Listová stopka je zboku stlačená, čo umožňuje lístku trepotiť sa aj v slabom vetre.</p>

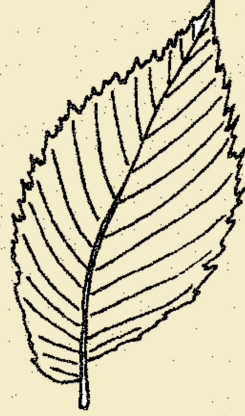
1

2

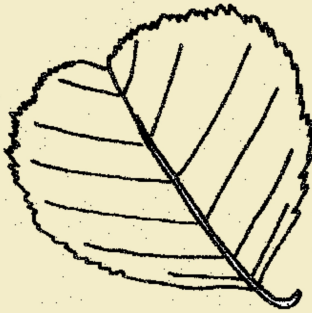
3

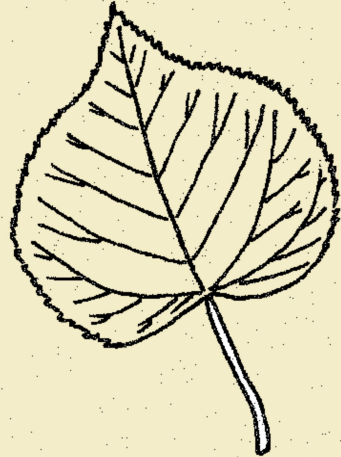
4

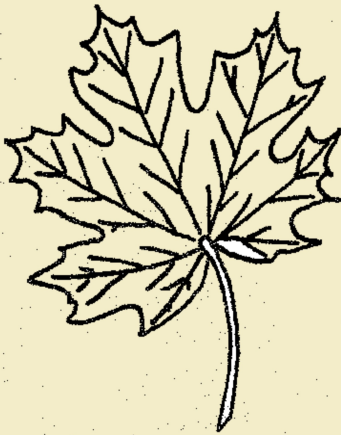
5

6

7

8

9

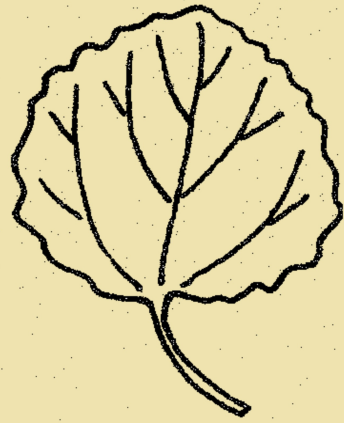
10

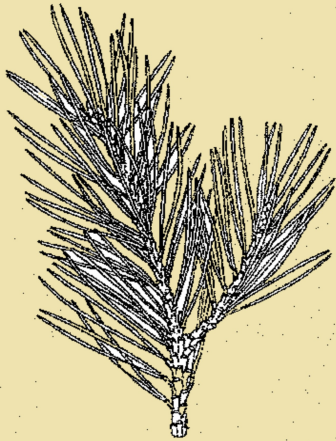
11

12

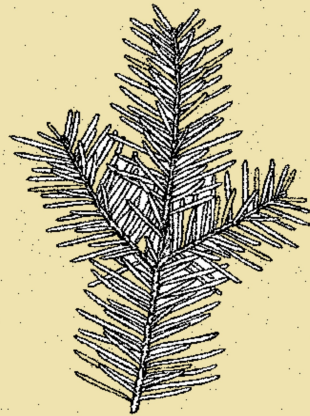
13

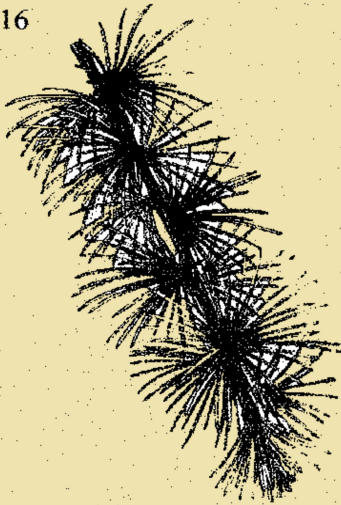
14

15

16

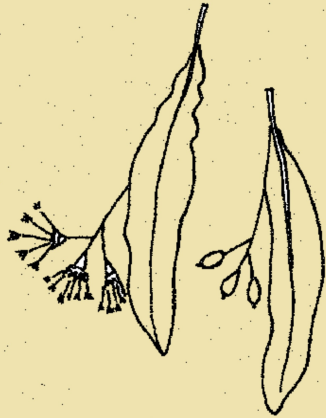
17

18

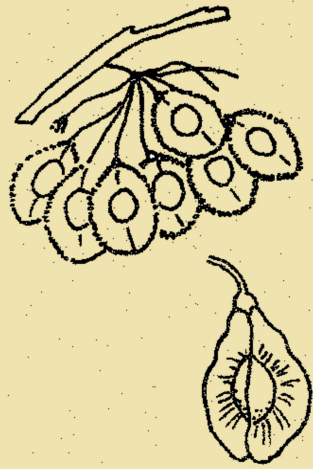
a

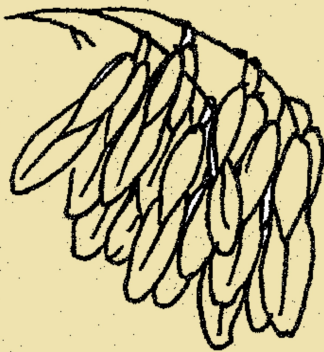
b

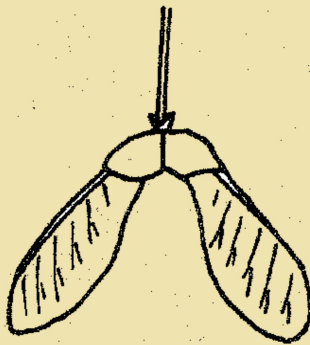
c

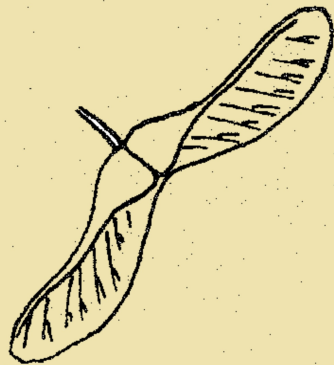
d

e

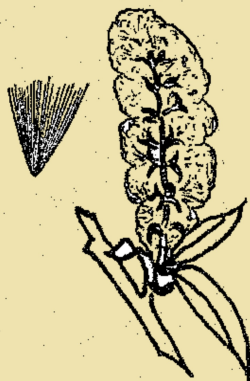
f

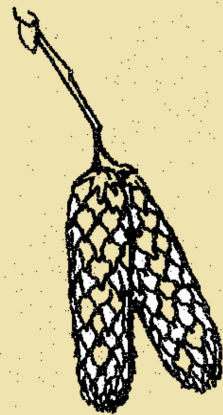
g

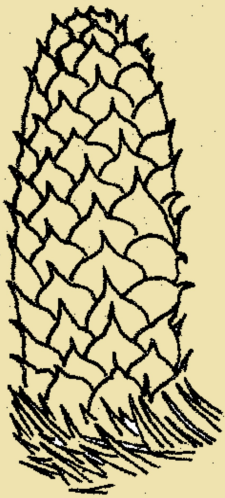
h

i

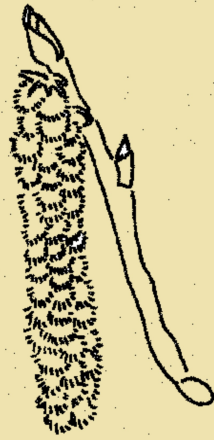
j

k

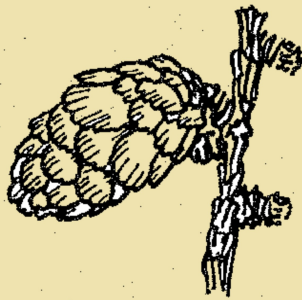
l

m

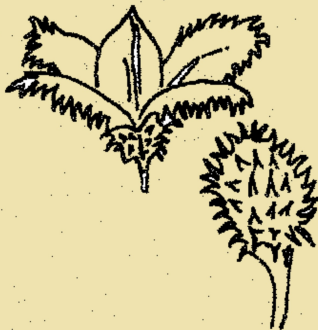
n

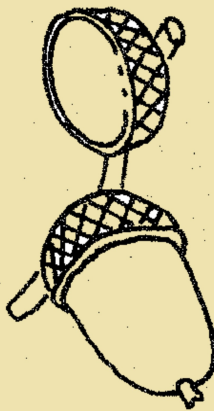
o

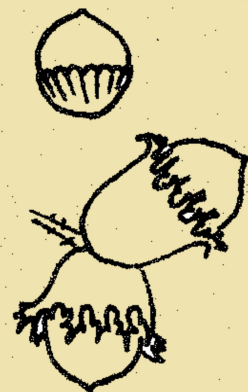
p

q

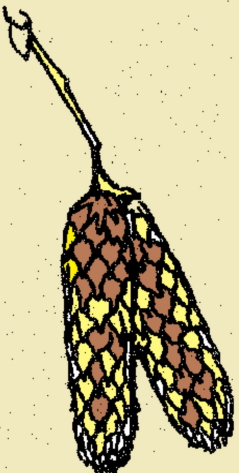

r

3. Vystrihnite si všetky kartičky.
4. Nájdite ku každému názvu stromu jeho prislúchajúci list, plod a charakteristický opis. Môžete si pomôcť vyhľadávaním na internete alebo v encyklopédiách.
5. Vzniknuté skupiny kartičiek si nalepte do jedného radu na výkres. Zvlášť si nalepte listnaté a ihličnaté stromy.

Napr.: listnatý strom

<p>BREZA PREVISNUTÁ</p>	<p>11</p> 	<p>i</p>
<p>Svetlomilný strom. Kvety sú usporiadané v súkvetí jahňady. Kmeň je biely a konáre previsnuté k zemi. Výťažok z listov sa používa pri výrobe šampónov.</p>		

Napr.: ihličnatý strom

<p>BOROVICA LESNÁ</p>	<p>13</p> 	<p>m</p>
<p>Dlhé ihlice vyrastajú vo zväzočkoch po 2 a guľatá šiška je zdrevnatená.</p>		

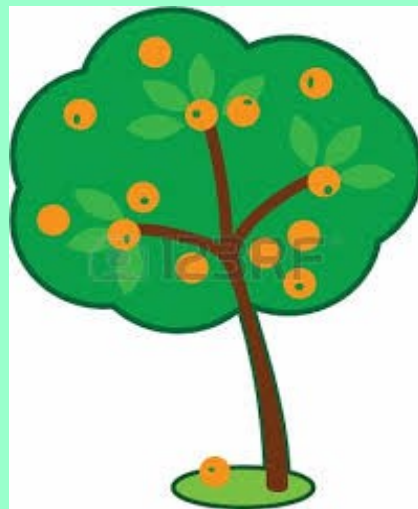
6. Cez každý hotový výkres urobte pomocou dierkovača dve dierky v strede ľavého okraja výkresu.

7. Navrhните si úvodnú stranu pre obidve príručky t.j. pre listnaté aj ihličnaté stromy. Spolu si ju vyfarbite a upravte podľa vlastnej fantázie.

Nezabudnite urobiť aj dierky dierkovačom. Môže to vyzerat' aj takto:

LISTNATÉ STROMY

Autori:

IHLIČNATÉ STROMY

Autori:

8. Hotové výkresy s dierkami si poukladajte na seba tak, aby sa cez všetky dierky súčasne dala prevliecť stužka. Jeden koniec stužky navlečte zo spodnej strany naukladaných výkresov cez vrchnú dierku a druhý koniec stužky cez spodnú dierku. Na úvodnej strane si obidve konce spolu zaviažte na mašličku.

9. Malá príručka na určovanie druhov stromov je hotová.

POUŽITÁ LITERATÚRA:

1. Súbory kartičiek s popismi stromov, kartičky plodov a listov sú z metodickéj príručky :

Viceníková, Andrea. 2004. Svet lesov. Bratislava: Daphne, 2004, ISBN 80-89133-08-8

2. Obrázky:

<http://www.hobbyportal.sk/data/articles/84/big/vero-tannen-klein.jpg>

http://thumbs.dreamstime.com/thumb_509/12755569507w9Z1d.jpg

http://www.bobinsvet.eu/vytvarna_vychova2/namety/tvorive_dielne_moj_e/dielna21_prazdninovy%20kalendar.htm

<http://www.rodinka.sk/hand-made/hand-made/aranzovanie-kvetov/>

ostatné obrázky – vlastný zdroj